

Finans Norges innspill til Stortingets behandling av revidert nasjonalbudsjett 2022

Finans Norge mener det er viktig å stramme inn pengebruken gjennom revidert nasjonalbudsjett. Samtidig er det viktig at man ikke kutter på de områdene som er viktige for vekst og omstilling i norsk næringsliv knyttet til kompetanse, bærekraftig utvikling og digitalisering. Vi tillater oss med dette å dele følgende innspill til Stortingets behandling av revidert nasjonalbudsjett for 2022.

Forslag om økt formueskatt for sparebanker

Regjeringen foreslår i revidert nasjonalbudsjett å øke formueskattesatsen for upersonlige skatteyttere fra 0,15 til 0,25 prosent, noe som vil innebære en betydelig skatteskjerpelse for sparebankene, som kan få utilsiktede konsekvenser.

Sparebankene representerer en stor del av gruppen som etter skatteloven defineres som upersonlige skatteyttere. Dette henger sammen med deres eierform. Mange sparebanker har historisk sett blitt bygget av lokalsamfunnet som har stilt kapital til rådighet uten å kreve direkte eierskap i retur. Ved siden av eierandelskapitalen som er knyttet til egenkapitalbevis, representerer den eierløse kapitalen en viktig del av sparebankenes samlede finansiering. Den eierløse kapitalen utgjør sparebankenes formueskattegrunnlag. Upersonlige skatteyttere er formueskattepliktige til staten, men ikke til kommunen.

Forslaget gir staten en forventet merinntekt på om lag 180 millioner kroner. Store deler av dette beløpet er det sparebankene som blir belastet med. Tall fra Skatteetaten viser at sparebankenes samlede formueskattekostnad i 2020 utgjorde drøyt 156 millioner kroner. For 2021 og 2022 vil skattegrunnlaget være noe høyere gitt de senere års gode resultater.

Sparebankene er de eneste aktørene innenfor banksektoren som betaler formueskatt. For finansnæringen som helhet, finnes det imidlertid også andre virksomheter med en selskapsform som gjør at de regnes som upersonlige skatteyttere. Det er imidlertid sparebanksektoren som rammes hardest av regjeringens forslag, og da spesielt sparebanker som i stor eller altoverveiende grad har samfunnskapital/ i liten eller ingen grad har eierandelskapital. Enkelte banker melder om en økning i skatteregningen på 10-12 millioner som følge av forslaget, som kommer uten noen form for forvarsel. Finans Norge mener dette står i kontrast til regjeringens løfter i Hurdalsplattformen om å «*legge til rette for et mangfoldig bankmarked med kjennskap til lokalt næringsliv*». Vi vil peke på følgende:

- Sparebankene er de eneste innen banksektoren som betaler formueskatt. Økt formueskatt svekker sparebankenes konkurransevne vis a vis resten av banksektoren.
- Norske finansforetak betaler finansskatt i form av forhøyet arbeidsgiveravgift og en selskapskatt som er 25 prosent, mot 22 prosent for øvrig næringsliv. Finansskatten treffer sparebankene hardere enn finansnæringen for øvrig ut fra sparebankenes valg av forretningsmodell. Det er med utgangspunkt i dette, svært uheldig at sparebankene også er de som rammes av regjeringens skatteforslag i RNB 2022.

- Økt formueskatt for sparebankene medfører at «dobbelbeskatningen» av egenkapitalbeviserne forsterkes ytterligere. Egenkapitalbeviserne beskattes både gjennom at formueskattekostnaden for sparebanken reduserer bankens overskudd/utbyttegrunnlag, og ved man på privat hånd må betale formueskatt av egenkapitalbevisene man eier.
- Økt formueskatt innebærer – på marginen – redusert overskuddsgrunnlag for sparebankene med påfølgende reduksjon i muligheten for å dele ut gaver til allmennyttige formål.

Finans Norge anmoder Stortinget om ikke å vedta den foreslåtte skatteskjerpelsen for upersonlige skatteyttere.

Klimaforebygging og trygge lokalsamfunn

Finans Norge har lenge uttrykt bekymring for det store etterslepet på flom- og skredsikring. Vær- og klimarelaterte skader treffer oss hardt og fører til store ødeleggelser. Finans Norges årlige klimarapport viser at forsikringsselskapene de siste 10 årene har utbetalt en samlet erstatning på over 28 milliarder kroner for skader på bygning og innbo, som følge av naturhendelser eller vær. Størstedelen av dette er fra vannskader i tettbygde strøk. I tillegg frykter lokalsamfunn tap av menneskeliv og enorme kostnader på grunn av økende flom- og skredfare.

I statsbudsjettet for 2022 ble bevilgingen til flom- og skredsikring gjennom NVE økt med 60 millioner kroner. Dette er langt fra tilstrekkelig til å håndtere naturskade og klimaendringer fremover. I mellomtiden har Gjerdrumutvalget i sin NOU foreslått å øke bevilgingen til NVE fra 300 millioner til 1,5 milliarder kroner årlig for å sikre eksisterende bebyggelse mot naturskade. NVE har tidligere anslått et etterslep på nødvendige tiltak på over 4 milliarder kroner, og viser i sin rapport «Flom og skred – sikringsbehov for eksisterende bebyggelse» at det vil koste 85 milliarder å sikre eksisterende bebyggelse mot flom, kvikkleireskred og erosjon. Det anslås at hele 210 000 bygninger har et sikringsbehov.

Finans Norge savner en satsing på klimaforebygging som står i samsvar med utfordringene vi faktisk står overfor. Vi ber Stortinget om å bidra til et nødvendig løft i satsingen på klimaforebygging og tilpasning.

Digitalisering

Finans Norge mener det er beklagelig at regjeringen velger å kutte bevilgningene til medfinansieringsordningen for digitaliseringsprosjekter (Kap. 540, post 25) under Digitaliseringsdirektoratet i revidert nasjonalbudsjett. Digitalisering er en av de store samfunnsutfordringene vi står overfor, og det er viktig å sørge for at relevante statlige aktører sikres tilstrekkelige ressurser til å prioritere arbeidet med å utvikle gode digitale løsninger i samarbeid med næringslivet og andre relevante parter.

Finans Norge vil trekke frem programmet Digital Samhandling Offentlig Privat der finansnæringen og en rekke offentlige aktører samarbeider om å utvikle konkrete digitaliseringsløsninger. Prosjektene under DSOP har hittil estimerte gevinster for bedrifter, privatpersoner og det offentlige på omtrent 60 milliarder kroner over en 10-års periode. DSOP ble trukket spesielt frem i årets Finansmarkedsmelding som et viktig og prioritert digitaliseringssamarbeid.

Norsk deltakelse i InvestEU

Regjeringen redegjør i revidert nasjonalbudsjett for norsk deltakelse i EU-programmet InvestEU. InvestEU er et stortilt investeringsprogram for å styrke bærekraftige investeringer, innovasjon og jobbskaping i Europa. Det er antatt at programmet kan utløse investeringer på over 370 milliarder euro i perioden 2021-2027. Det er opplyst i revidert nasjonalbudsjett at norsk deltakelse i InvestEU vil utgjøre 4,5 milliarder kroner i perioden, med deltakelse i alle virkemidler under programmet med unntak av det som faller inn under sosiale investeringer og human kapital.

Finans Norge mener norsk deltakelse i InvestEU er viktig for det grønne skiftet, og vil bidra til å styrke kapitaltilgangen til finansiering av bærekraftig infrastruktur, forskning og digitalisering av små- og mellomstore bedrifter. For å nå målene om lavutslippssamfunnet må offentlig og privat kapital koordineres for å møte det betydelige investeringsbehovet vi har foran oss.

Økt satsing på gjennomføring av klima- og miljøregelverk fra EU

Finans Norge er fornøyd med at regjeringen signaliserer at den prioriterer arbeidet med å følge opp og gjennomføre klima- og miljøregelverk fra EU gjennom en bevilgning på 5 millioner til Miljødirektoratets arbeid på dette området. Finans Norge vil peke på viktigheten av tilsvarende innsats også knyttet til EUs arbeid innenfor bærekraftig finans. Her utvikles det et omfattende og krevende, men samtidig viktig regelverk i EU som vil få stor betydning for norsk næringsliv. Dette gjelder blant annet EUs taksonomi for bærekraftige aktiviteter og endringene som foreslås innen bærekraftrapportering. Det er fremdeles behov for ytterligere avklaringer og regelverksendringer knyttet til taksonomien, og vi opplever at norsk næringsliv har et enormt informasjonsbehov. For å sørge for at norske virksomheter har like konkurransevilkår som sine europeiske konkurrenter, er det viktig å sørge for at man etterstreber at regelverket gjennomføres samtidig i Norge som i EU og på en måte som muliggjør god rapportering fra norsk næringsliv. Det er også viktig at arbeidet i EU følges opp fortløpende for sikre at norske interesser ivaretas når disse viktige regelverkene utformes.